

MURAKÖZ

(MEDJIMURJE)

HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU LAP.

A „Muraköz“ megjelenik havonként 3-szor : 1-én, 10-én és 20-án.
Előfizetési árak: egész évre 3 frt. fél évre 1 frt 50 kr. negyedévre 75 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési árak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

A „Muraköz“ t. olvasóihoz!

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy lapunk magyar melléklete a mai számmal rendes lappá alakul át és oly terjedelemben jelenik meg mint a „Muraköz“ horvát része. Ez elhatározásra minket a nagyérdemű hazafias közönségnek lapunk irányában tanusított szives érdeklődése buzdított és azon tapasztalat készítetett, hogy lapunk eddigi magyar melléklete a Muraközt érdeklő dolgok lü és megfelelő regisztrálására nagyon kevésnek bizonyult.

Kijelentjük egyuttal, hogy minket nem azon czél vezet, hogy a vidéki lapok számát szaporítsuk; mert ha nem Muraközről volna a szó, mi magunk dobnánk követ egy új vidéki lapra. A mi zászlónkra — értsék meg t. vidéki laptársaink és mások is — „Muraköz“ van írva, annak a történeti nevezetességü vidéknek a neve, melynek népe elhagyatva áll őrt itt a határon és teljesíti hazafiai kötelességét daczára annak, hogy hazafiai érzelmeinek tiszta buzája közé gyakran hintetik konkoly.

Mi tehát kettős lapunkkal Muraköz érdekeit képviseljük kifelé és a haza érdekeit idebent Muraközben. E véghöl lapunk semmivel mással nem fog törődni mint Muraközzel és ami Muraközt érdekli. Hazafias és emberbarát célunkat különben a „Muraköz“ I. számában bővebben kifejtettük.

Munkánk tehát tetemesen nagyobbodik, éppen azért fordulunk még egyszer a hazafias közönséghez, kérvén őket, kegyeskedjenek minket komoly, szent és igazságos, de terhes munkálkodásunkban erkölcsileg és szellemileg támogatni!

A lap előfizetési ára marad a régi (egész évre 3 frt, 1/2 évre 1 frt 50 kr. 1/4 évre 75 kr.) Ezen előfizetési díjért t. pártolóink a „Muraköz“-nek mind a magyar, mind a horvát részét kapják.

Csáktornya, 1884. jun. 10

A SZERK. ÉS KIAD.

A csáktornyai kisgyermeknek kérelme a nőgyülethez

Kedves jó nénikék! Engedjétek meg, hogy mi apró kicsinyek hozzátok egy kéréssel forduljunk.

Ti olyan nagyon jók vagytok, hogy mi azt ki-mondani nem tudjuk, de kis sziveink érzik a ti jóság-tokat. Ti gondokodtok nemesak mi róluunk, hanem a szegény gyermekekről is, kiknek talán már nincsen sem tatájuk, sem mamájuk. Karácsonkor ellátjátok őket szép ruhával, megajándékozzátok sok, sok mindenféle játékkal, mit a kis Jézus küldött. Mindez nagyon szép. De mi még is sokszor elszomorodunk, úgy fáj valami itt bent nekünk. Hogy is ne! Ti elküldtök bennünket a dajkával játszani. De nincs ám köszönet a játékban. Azok a rossz dajkák sokszor úgy rángatják karunkat, hogy majd kiszakad, úgy hátba ütnek, hogy felbukunk, hajunkat megrángatják, sokszor még fejbe is vernek.

A multkor is Lajoskának azért fáj a feje. Sokszor ha valami cukrot kapunk, azt először ők szopogatják, és mikor jó vékonyra szopták, akkor azután olyan nyá-lasan adják nekünk; pedig mi így nem szeretjük ám, mert az nem is szép, ugye? Ha sirunk megvernek, ha kedves mamánknak akarunk panaszkodni, még jobban megvernek. Így bizony a mi életünk nem valami ró-zsás ám.

Ti azt mondjátok nekünk: drága, aranyos kis tubiczám, lelkem; összevissza csókoltok, simogattok. Ebből azt gondoljuk, hogy szerettek. De mikor azt mondjátok: „te dajka! vidd ki ezeket a gyerekeket játszani s elő ne jöjjetek estig“ akkor már elszomorodunk, mintha nem szeretnétek. Ezt azonban nem akarjuk elhinni, éppen ezért fordulunk hozzátok a következő kérésünkkel:

Gyűjtsetek a mi számunkra pénzt, mi is adjuk krajczárainkat, nem is kérünk czukorra valót sem; azután vegyetek valahol egy szép kis házat, de olyant ám, ahol mégis sokan elférünk, azután legyen virágos kertje, mert szeretjük ám a virágokat; legyen nagy udvara, a hol szaladgálhassunk kedvünkre. Azután hozzassatok nekünk egy jó nénit, aki bennünket nem ver hátba, nem rángatja meg hajunkat, aki szeretni fog bennünket, és megtanít szépen játszani. Ott azután dalolunk, játszunk, ugrádozunk kedvünkre. Ami ozsonát adtok, azt az a jó néni bizonyosan nem fogja maga előbb megnyalni, hanem szépen kiosztja közöttünk.

Azután, mi szeretjük egymást, mi még nem tudjuk, de nem is akarjuk tudni, hogy ezzel vagy azzal a gyermekkel miért nem volna szabad játszani. Mi testvérek akarunk lenni, mert a jó Isten is mindnyájunkat szeret ám. Ha lesz ott olyan szegény gyerek, ki nem hoz ozsonát, akkor mi adunk neki a mi ozsonánkból. Ha nem tud velünk beszélni, akkor megtanítjuk játékközben szépen magyarul. Mily szép lesz ám ez akkor! Hogy örülne ennek a jó Istenke! De ti is örülnétek ám, mikor látnátok, hogy mi milyen egészségesek, vigak és jók vagyunk.

Ugyan édes aranyos nénikék, tegyétek ezt meg mi érettünk, hisz a papa is, meg más bácsi is ad ahhoz pénzt; ők is mindig azt mondják, szeretnek bennünket és mi el is hisszük. Akkor lenne ám igazán szép piros pünkösdi napunk, meg karácsonyunk! Jaj drága nénikék, olyan szépen imádkozunk érettetek, hogy az a jó Istenke bizonyosan megáld benneteket és velünk együtt boldogok lesztek. Ugy e megteszitek?

Csókoljuk a kezeteiket.

Csáktornyan, 1884. A piros pünkösdi napok után.

Lajoska, Mariska, Dezső, Pisti, Erzsi
és még sok, sok.

Utóhangok a muraközi tanítók tavaszi gyűléséhez.

Nehéz és sok tövist termő pálya a néptanítói pálya! Sok terhes küzdelmet kell a tanítónak ki állani, sokat kell fáradnia az Ur szőlős kertjében, míg feladatát megoldotta. A tanítói pálya megválogatja embereit, a selejtes elhullik s a java, az e pályára született emberek, kik elég erőseknek érzik magukat, egy anyagilag gyengén díjazott nehéz, s folytonos küzdelmekkel teljes pályára, csak ezek előtt, a kiválasztott férfiak előtt, ismeretes az az öröm, az az élvezet, mit a néptanítói állás nyújt. Más laikus emberek előtt csak olyan élvezet biz ez, mint a spartaiak fekete leveze, más, ahhoz nem szokott gyomru embernek. Ugyan micsoda örömet is teremhet az a szegényesen díjazott tanító, mi öröme lehet egy tanító, mikor a mindennapi kenyeret is nehéz küzdelmekkel kell kivívnia, ugyan mi öröme lehet valakinek abban, hogy egy rengeteg számu gyereket taníthat? kérdezheti némelyik polgártárs. A micsoda élvezetet nyújt a szabadság hősnak a halál, a mi örömet nyújt a hideg szél által korbácsolt Thalia vándor papjainak működési terök, mit a didergő dalnoknak küzdelmei, azt mind élvezheti a hivatása érzetétől áthatott tanító. A tanítói hivatal békés időket kíván, hogy csendes, sok időt igénylő működésének ideje legyen egy nemzet nagygyá tételére szükséges alapkö lerakásához. Milyen öröm az, midőn a gondos kertészként szorgalmaskodó tanító az Isten által az emberbe lehelt szikrát

öntudatra ébreszti, midőn az elmét megtölti a tudományok csiráival, mikor elhinti azt a magot, melyből a felvilágosodás csirázik ki. Minden ember annyit ér, amennyi hasznot hajt hazájának, s ezt a mondást ismeri és érzi is minden tanító. Ezen a vidéken még terhesebb a tanítói pálya mint másutt, mert itt még a politikai nemzet nyelvét is meg kell a gyermekekkel tanítani.

Magyarország több nyelvű lakóainak boldogságához megkivántató első lépcső az, hogy egymással közlekedve, át adják egymásnak eszméiket; s annak közös erővel a világgal szemben tiszteletet vívjának. S erre a célra legalkalmasabb nyelv a hazánkban hivatalos magyarnyelv. Ezt beszéli a nemzet zöme, ezen a nyelven vannak lerakva szellemi kincseink, mindannyiunk tulajdona. Közös történelmünk és 1000 red éves együtt lakásunk, közös kívánalmakat teremtetek, s ez az állami egység és függetlenség.

Ezeket az eszméket s ehhez alkalmaztatott elveket terjeszt Muraköznek hazafias tanítósa. Megvitatandó azon eszközöket, melyeknek segélyével a nép boldoggá s édes anyáknak, a hazának, hasznos polgárokat nevelne, az annyi hős vér által locsolt, sokat sanvargatott haza, egyedei által nagygyá és hatalmassá tételhetik: gyült össze Alsó-Domborun Muraköznek tanítósa.

Több a vidékre fontos eszme vitattatott meg, melyek mind a nép jólétét célozzák, több egészséges s jól felfogott elv fogadtatott el a gyűlés által. A gyűlés tárgyát képezték: A fegyelem fentartása a népiskolában. (Samu I. kép. ig.) mely tétel az iskolából és a gyermekek játszóhelyéből merített példákban mutattattak be. A háziipar tanítása (Grezló I. gyak. tan.) czimű felolvasásban kiemeltetett annak módszere s bemutatott egy tanterv. mely Muraköz viszonyaihoz volt alkalmazva. A népiskola és a közegészségügy. (Greskovits J. polg. isk. tan.) a közegészségtan népszerűsítésére vonatkozó néhány utasítást adott. A felnőttek oktatása (Valló V. polg. isk. ig.) czimű értekezés különösen hangsúlyozta, hogy a siker biztos elérésére meg kell kedvelteni a néppel a magyar nyelvet. Végre az ismétlődő oktatásra nézve Tóth I. tan.) hogy az a várt reménynek megfelelően nyertünk néhány igen alapos utasítást.

Adja az Isten, hogy a jelen volt tanúgybarátok által támogatva keresztül vihesse a tanítósa mindazon szép és hasznosdolgokat, melyeket Domborun megvitatva magáévá tett.

Itt a határszáron, hol minden igaz hazafinak, testvérekül vállat vetve, a folytonos ingerléseket mellőzve, kell küzdeni a konkolyt hintő rossz indulat csellfogásai ellen, itt a hon határainál, itt kell különösen a tanítónak minden erejét megleszíteni.

Greskovits János.

MI UJSÁG MURAKÖZBEN?

— **Samu József**, az áll. tképezde köztisztviselőben és szeretetben álló igazgatója a jelen tanévvel fejezi be tanárkodásának 30-ik évét. 30 évet tölteni a közszolgálatban szép, bármely pályán, de hogy a tanítói pályán eltöltött évek a legszebb és legnemesebbek közé sorolhatók, az el nem vitatható. Mert 30 év alatt egy jó tanító nemzedékeket tehet szerencsésekké, boldogokká. Samu ur e tekintetben nyugodtan tekinthet vissza pályájának elmúlt 30 évére, ez évek becsülettel a munkában tölték el. Sok jó hazafit és családapát, de még több jó tanítót nevelt ő a magyar hazának. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy őt szerény lapunkban üdvözljük és neki hosszú életet, erőt, egészséget kívánjunk további munkálkodásához.

— **Molnár István**, a csáktornyai ker. mérs. ell. képviselőjelöltje f. hó 1-én Goricsánban mondotta el számos hallgató előtt programbeszédjét. — Veszter Imre, a lendvai ker. mérs. ell. képviselőjelöltje pedig beutazta a mult héten Muraköznek és a vend vidéknek a lendvai kerülethez tartozó részét. Beszédet tartott M.-Szerdahelyen, Szelniczén, Szt.-Martonban s a vend vidék több községében.

— **A 14-én megejtendő** orsz. képviselő-választásra a f. évi május 28-án tartott megyei bizottsági rendkívüli közgyűlésben megválasztottak tisztviselőikül: . A csáktornyai választókerületben. Vél elnöknek: Zakál Henrik, jegyzőnek: Böles József. Szavazatszedő küld. elnöknek: Tislér József, jegyzőnek: Alszegehy Alajos. Helyettes elnöknek: Molnár Antal és Sárosy László, hely. jegyzőnek: Kornfeind Nándor és Vollák Rezső. — 2. Az alsó lendvai kerületben v. elnök: Kiss Béla, jegyző: Skublics Imre. Szavazatsz. elnök: Varga Boldizsár, jegyző: Kelcz Gyula. Helyettes elnökök: Stirling Antal és Szmodics Elek, jegyzők: Iványi Andor és Ehrenreich János — 3. A letenyei kerületben: v. elnök: Erdélyi Mihály, jegyző: Békessy Rezső. Szav. szed. eln. Goda Mátyás, jegyző: Faits Károly. Helyettes eln. Schmiedt Emil és Folly Bernát, jegyzők: Vizmathy Ferencz és Pichler Imre

— **Lapunk zártakor** értesülünk, hogy f. hó 8-án délelőtt Hegedüs József nyug. urad. ügyész 87 éves korában jobblétre szenderült. Örök világosság fényeskedjék neki!

— **Mandl Robert** birtokos a beliczai elégettek között nagymennyiségű szalmát, zsirt és gabonát osztott ki. — A nemes tett maga magát dicséri.

— **A f. mihályoveczy** kath. hívek folyamodtak, hogy tisztelt és szeretett lelkészük, — ki Zágrábba helyeztetett át — hagyassék meg közöttük. Kérvényüknek — amint értesülünk — megvolt az örvendetes sikere. Gratulálunk hozzá, mert a mihályoveczy plebános úr, mint muraközi születésű nemcsak hogy ismeri a nép bajait, hanem azokon segíteni is igyekszik. Benne jó tanácsadóját, szerető atyját látja a világtól távol lakó hegyi nép. Valóban oly sok szépet és jót hallani Gasparlin plebános urról hogy igazság szeretetünk nem nyugodnék ha — a jó plebános ur szerénységének megsértésével is — örömlenket nem nyilvánítanánk, de még azért is, hogy saját szorgalmából oly szépen megtanult magyarul. A jó Isten tartsa meg közöttünk számos évekig!

— **A június 3-iki perlaki vásár** n egy kormányparti meg egy ellenzéki polgártárs oly tüzesen kapacitálgatta egymást, hogy melyik a jobb: a kormány-e vagy az ellenzék. hogy az egyik súlyosan megsebesítette a másikat; majd kiütötte a másikat a szemét. Bizony-bizony megértük, hogy a jámbor muraközi nép tettelegességre vete-medik a választások alkalmával.

-- **Barcza J.** 14 tagból álló kaposvári zenekara Turimba szerződött az olasz orsz. kiállítás tartamára. Átutaztában e hó 5-én a »Hattyu« vendéglő nagy termében, válogatott műsorozat mellett, szépen sikerült zene-estélyt tartott. Az előadott darabok közül legjobban sikerültek a magyar hallgató darabok, melyek kivitele semmi kívánnivalót sen hagytak fenn. Barcza méltán viseli a pesti czigány zene-verseny kitüntető érdemét. A turini kiállításon előnyösen mutatattik be a magyar zene, mert a zenekar mély érzellemmel és szakavatott kezekkel ját zik. A vezetés kitünő. Szabatos előadással mutattak be néhány keringőt és opera kivonatot is. A jelen volt szép számú közönség kiérdemelt tapsokban részesíté a társaságot.

— **Az állami tképezdei zenevizsgálat** a képviselő választás miatt nem f. hó 14-én, hanem 16-án a »Tedeum« után leend A vizsgálat programja: 1. »Az erdő alkonya« férfi négyes Schmölzertől. Előadja: a képezdei négyes kar. 2. Egy zenekép, zong. Reynaldtól. Előadja Eigl II. éves növ. 3. »Orgona darab« Brandtól. Előadja: Grunner II. éves növ. 4. Magyar népdalok, zong. és heg. Előadják: Turmayer és Novák IV. éves növ. 5. Fontaine (zenekép) zong Reynaldtól. Előadja: Dracska I év. növ. 6. »Tátrai emlékek« (zenekép) zong. Egnertől. Előadja: Dobossy III. év. növ. 7. Egyházi ének org. és ének. Előadja: Baján III. év. növ. 8. »Majblümbchen« (zenekép), zong. Reynaldtól. Előadja: Funovich III év. növ. 9. »Tengerszem« (zenekép) zong. Egnertől. Előadja: Sohonyav III év. növ. 10. »A vén bogár« férfi négyes Veittől. Előadja: a négyes kar. 11. »Polonaise« zong. és 2 heg. Előadják: Sohonyav, Dobossy és Funovich III. év.

növ. 12. »Rákóczy induló«. Előadja a kép. zenekar. — Ugyanekkor lesz a növ. szépírás, rajz és háziipar dolgozatainak kiállítása. Ki lesz állítva számos rajz és háziipar munka, még pedig: fa, papir-, szalma-, szőr feldolgozás és tanszerek. — A vizsgálatokat disztornázás zárja be. Az érdeklődő közönséget szívesen látja a tanári kar.

— **A helybeli néptanoda** zárvizsgálata f. hó 23-án és 24-én tartatik meg. Még pedig a köv. rendben: 23-án az 1-ső, 2-dik és 3-dik, délután a 4-dik fiu osztályoké. 24-én délelőt az 1-ső, 2-dik és 3-dik, délután a 4-dik 5-ik és 6-ik leányosztályoké.

— **A csáktornyai polgári iskola** évi zárvizsgálatai f. hó 25, 26 és 27-én tartatnak meg. 25-én reggel leend az 1-ső délután a 2-ik osztályé; 26-án reggel a 3-ik, délután a 4-ik és 5-ik osztályé; 27-én a 6-ik osztályé. E vizsgálatok nyilvánosak. — 28-án leend mind a két tanintézet »Tedeuma« és zárünnepélye.

— **Kottoriból irják:** F. hó 5-én egy szökevény huszárt fogtak el a révnél, kit egyelőre a község börtönébe zártak. Egy negyed óra mulva a város jegyzője a kihallgatást eszközöndő a börtönbe lépett és észreveszi, hogy a huszár az ajtón függ. Szíjjánál fogva akasztotta fel magát. A jegyző azonnal elvágta ugyan a szíjat, orvosi segély is jött, de már későn, mert a huszár már meg volt halva. S. I.

-- **Két ritka természeti tűnemény** volt látható f. hó 3-án este. Az egyik volt egy két ágból eredő villámlás, a másik pedig egy a horvát hegyek közül felütő villám. Ez utóbbi gyönyörű kék színe miatt is feltűnt.

— **Tisztelettel jelentjük** becses olvasóinknak, hogy a »Muraköz« a mai számmal tulajdonunkká lett. Nem lakván a városban, a lap anyagi ügyeinek vezetését: az előf. díjak és hirdetések felvételét, nem különben a lap szétküldését és nyomtatását Fischel F. ur könyvkereskedése és nyomdájára bíztuk. Tudatjuk azt is, hogy lapunk jövő számát már csak t. előfizetőinknek küldhetjük meg. Azért tehát kérjük miudazokat, a kik Muraköznek szellemi, erkölcsi és anyagi előhaladását szívükön viselik, szóval a kik velünk együtt éreznek: szíveskedjenek lapunk köré sorakozni és azt gyámolítani! — Méltóztassanak meggondolni azt, hogy ily csekély ár mellett 2 lapot kiadni valóban unikum; tehát csakis a tömeges pártolás biztosíthatja annak fennállását — Saját munkánkról, fáradozásunkról nem szölok. A hazafias közönség támogatása, hazafias és emberbaráti törekvéseinknek sikere elég jutalom lesz nekünk.

KÖZGAZDASÁG.

Assicurazioni Generali. Mai számunk hirdetési rovatában közöljük a trieszti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) 1883-ik évi zarszámláját és vagyonkimutatását. Amint a jelentésből látjuk, ez a jöhrnevi biztosítási intézet fejlődése a lefolyt évben is jelentékeny előhaladást tett. Összes díj- és illetmő y-bevételei 13.281.391 frt 81 kora rugnak. A még folyamatban levő koczkázatok tartaléka 955.06 frt 82 krral szaporodott. Az 1883-ik év végével folyamatban levő életbiztosítási tőkebiztosítások összege 77.246.710 frt 04 krt teszen, tehát kereksum 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének a jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézet, mint az a jelentésben joggal hangsúlyoztatik; részben ama általános bizalomnak, melylyel a biztosító közönség iránt viseltetik, részben a kötvények feltételeiben pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az 1883-ik évben 27.780 kárért 9.611.024 frt 38 krt. s így fenállása óta 5.6.028 kárért 169.785.742 frt 38 krt. fizetett ki a trieszti általános biztosító-társaság, mely összegből hazánkra magára 74.286 kárért összesen 3.022.836 frt 15 kr. esik. A jögbiztosítási üzletnél szenvedett jelentékeny veszteségek dacára 551.419 frt 79 krnyi tiszta nyereség mutatkozik, és így minden 315 frttal befizetett részvény után 220 frank = 88 frtnyi osztalék adható. A tűzbiztosítási osztálynak a későbbi években behajtandó díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 19.992.19302 frtra emelkedett; az intézet kezességi alapja részvénytőkében és készpénztartalékokban 29.698.824 29 frtot teszen és mint a vagyonkimutatásból látható, a legnagyobb elővigyázattal, jó értékben van elhelyezve.

MARGITAI JÓZSEF felelős szerkesztő és kiadó.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1883. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1883.) **KIADÁS**

A tétel neve	Bevételek						A tétel neve	Kiadások							
	frt	kr	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr	frt	kr		
Dijtartalék a múlt évről:			Üzlet	Vagyon	Összes		Viszontbiztosítási díjak:			Üzlet	Vagyon	Összes			
a) tüzbiztosítás	1738119	04					a) tüzbiztosítás	2397139	03						
b) szállítmánybiztosítás	81801	50					b) szállítmánybiztosítás	578348	81						
c) jégbiztosítás	160000		1979920	54	1979920	54	c) jégbiztosítás	599959	21	3575497	05	5575497	05		
Tartalék oly károokra, melyek 1882. december 31-én még függőben voltak:							Károk:								
a) tüzbiztosítás	569340	66					a) tüzbiztosítás								
b) szállítmánybiztosítás	150148	79					Kifizetett kárösszegek	frt 2,581.302.—							
c) jégbiztosítás	5756	86	725246	31	725246	31	Tartalék még ki nem fizetett károokra	frt 633.448.99	3214750	99					
Díjak a törlesztések levonásával:							b) szállítmánybiztosítás								
a) tüzbiztosítás	6498621	11					Kifizetett kárösszegek	frt 412.760.48							
b) szállítványbiztosítás	1280062	41					Tartalék még ki nem fizetett károokra	frt 179.028.97	591789	45					
c) jégbiztosítás	2162205	78	9940889	30	9940889	30	c) jégbiztosítás								
Kötvényilletékek			309534	33	309534	33	Kifizetett kárösszegek	frt 1,886.337.06							
Tőkeelhelyezések jövedelme:							Tartalék még ki nem fizetett károokra	frt 4.644.03	1896981	09	5697521	53	5697521	53	
a) Értékekre adott előlegek kamatai	4879	73					Dijtartalék 1883. december 31-én még folyó biztosításokért:								
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	200795	30					a) tüzbiztosítás	1766333	83						
c) Kamatok váltószámításból, folyó-számlától és ágio	48465	35					b) szállítványbizt. } teljesen tehermentes	110477	75						
Nyeremény-egyenleg különféle értékesítések folytán a diszagió levonásával			254140	38	254140	38	c) jégbiztosítás			1876811	58	1876811	58		
							Az év folyamán fizetett jutalékok:								
			54187	28	54187	28	a) tüzbiztosítás	572546	86						
							b) szállítványbiztosítás	56012	81						
							c) jégbiztosítás	133294	15	761853	82	761853	82		
							Kezelési költségek:								
							a) tüzbiztosítás	644	3						
							b) szállítványbiztosítás	52975	10						
							c) jégbiztosítás	110513	53	807607	—	807607	—		
							Adók és illetékek			208843	25	208843	25		
							A nyugdíj- és előleg pénztár kamatai				11088	59	11088	59	
							Kétes követelések leírása				31046	45	31046	45	
							Leírás a leltárból				5182	22	5182	22	
							Nyeresség			27456	25	261010	40	288466	65
							Összesen			12955590	48	308327	66	13263918	14

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez — Életbiztosítási osztály (1883.)

A tétel neve	Bevételek						A tétel neve	Kiadások							
	frt	kr	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr	frt	kr		
Dijtartalék a múlt évről	16301454	73					Viszontbiztosítási díjak			83844	23		83844	23	
le: díjtartalék az átadott viszontbiztosításokra	269310	15	16032144	58	16032144	58	Fizetések esedékes biztosításokért:								
Tartalék függő károokra	2460715	43	293147	34	293147	34	halálesetre szóló biztosításokért	1149501	74	133141	44				
Díjbevétel	483805	69					megülés esetére szóló biztosításokért	557353	37	103525	70				
Kötvénydíjak	42757	49	2987278	61	2987278	61	jaradékokért	137798	49	2298	63				
Dijtartalék viszontbiztosításokra			43689	57	43689	57		1844653	60	238965	77				
Elhelyezett tőkék jövedelme:			308392	75	308392	75	Levonva a viszontbiztosít. fejében	1844653	60	1844653	60				
a) Jelzálog köv. telések kamatai	127084	85					Kötvény-visszavásárlások	16000	—	2067619	37	2067619	37		
b) Értékekre adott előlegek kamatai	7817	16					Dij- és költség-} Halálózásra szóló bizt.	11831591	80	251143	13				
c) Állam- és más értékpapírok	299025	20					tartalék 1884. } megülésre	4695155	02	23017	75				
d) Folyó számlák	42175	10					évi számlára } Járadékbiztosítás	1196032	44	—	—				
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	266943	60					Összesen	17722779	26	274160	88				
f) Élet biztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	104900	33					Levonva a kiegészítési részleteket	17722779	26	17722779	26				
Összesen	847946	24					Nettó tartalék	17996940	14	797359	63				
miből is levonva a tartalékok rendes jutalékát	682050	23	682050	23	682050	23	Orv. tiszt.-díj.			17199580	5	17199580	5		
Nyerem.-egyenleg különf. értékesítések folytán marad	165896	01	165896	01	165896	01	Jutalékok	32899	83	32899	83	32899	83		
			32754	75	32754	75	Költségek	210090	18	210090	18	210090	18		
							Adó és bélyeg	309865	42	309865	42	309865	42		
							Az életbizt. biztosítottak nyem.-része	34082	54	34082	54	34082	54		
							Kamatok a nyeménynyel biztosítottak javára	76734	56	76734	56	76734	56		
							Kamatok a tontina-biztosítások javára				19195	09	19195	09	
							Leírás kétes követelésekre				4719	54	4719	54	
							Leírás a leltárból				13177	69	13177	69	
							Nyeresség			106576	94	156376	20	262953	14
							Összesen			20346703	08	198650	76	20545353	84

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLÁSA 1883. december 31-én.

VAGYON	A.			B.			Összesen			TEHER	A.			B.			Összesen		
	forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint		kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr
1 A részvényesek biztosított adósszelei	1837500		1837500		3675000		1 Alaptőke	2625000		2625000		5250000							
2 Ingatlan bírtok (minden teherrel menten)							2 Tőkésített nyeménnytartalék			1021096	29	1021096	29	2052668	58				
a) városi telkek			4114782	52	7514705	05	3 Tart. az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	162893	06	366385	78	529278	84						
b) földbírtokok (gazdasági leltárral)			3063922	53			4 Ingatlan tartalék			407145	65	407145	65						
c) 1883. december 31. még elnem adott gazdasági termékek a társaság földbírtokaiából			93815	35	93815	35	5 Tartalék alap kétes követelések fedezésére	40000		40000		80000							
3 a) Kölesönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			1789392	07	1855224	60	6 Rendkívüli rendelkezés alatti nyeménnytartalék	315635		315635		631270							
b) Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék vételára			65832	53			7 Az 1883. december 31-én még érvényben levő biztosítások tartaléka:												
4 Kamatozó jelzálogilag biztosított tőkekölcsönök ingatlanokra a jelzálog osztályba tartozók kivételével (alapszabályok I. cikk e pont)			2342675	21	2342675	21	Az A mérlegen	1876811	58	1876811	58	1876811	58						
5 Kölesönök letéteményezett állam- és más értékpapírokra	157847	71	69670	91	227518	62	A B mérlegen			17199580	51	17199580	51						
6 Állam- és értékpapírok (A melléklet)	4001236	68	6288791	28	10290027	96	8 Tartalék a bejelentett, de 1883. december 31-én még ki nem fizetett károokra:			817121	99	817121	99						
7 Váltók a társaságban	676480	61			676480	61	Az A mérlegen												
8 Előlegek a jelzálog osztálynak			404621	20	404621	20	A B mérlegen			238965	77	238965	77						
9 Pénzek f. számlán különb. bankok- és hitelintézeteknél	314412	78	1469762	63	1784175	41	9 Oszt.-alap az életbizt. nyeménynyel biztosítottak javára			506383	06	506383	06						
10 Készpénz-készlet a triesti és velencei Igazgatóságok pénztárában	120246	41	27851	68	148098	09	A VII. tontina-osztály vagyona kamatbiztosítással			109598	31	109598	31						
11 Készpénz-készlet a fiókok pénztárában	78298	39	19283	43	97581	82	a) A hivatalnokok nyugdíj pénztárának vagyona	103634	11	103634	11	103634	11						
12 Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	603434	46	12714	06	616148	52	b) A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	124569	80	124569	80	124569	80						
13 Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	865495	26	219577	43	1085072	69	Jelzáloghitelezők												
14 Maradvány az A) mérleg folyó számláiból			394807	57	394807	57	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	702636	85	951	24	703588	09						
15 a) adóssok különböző címek alatt	398671	42	307022	78	705694	20	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	171686	21	33010	91	204697	12						
b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	403223	21	304083	97	707307	18	a) Hitelezők különböző címeken	436248	06	81208	47	517456	53						
16 Díjtartalék átadott élet- viszontbiztosításokra			308392	75	308392	75	b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	403223	21	304083	97	707307	18						
17 Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, ézgtáblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban	23548				47095	99	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	394807	57	394807	57	394807	57						
18 Törlesztendő jutalékok s törlesztendő szervezési költségek							Gidoni alapítvány	4974	08	4974	08	4974	08						
Az 1883. december 31-én a jövő évekre érvénybe maradó díjkötelezők értéke			9480394	93	23494047	89	Összesen	289581	12	245002	93	514584	05						
							Feloszt. nyem. frt 289.272.89			frt 262.953.14		frt 552.226.03							

MEDJIMURJE

(MURAKÖZ)

NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

„Medjimurje“ izlazi svaki mesec trikrat: 1-ga, 10-ga 20-ga.

Cena mu je:

Na celo leto 3 frt; na pol l. 1 frt, 50 kr; na četvert l. 15 kr.

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipu Fischelu u Čakovcu.

ODHRANJIVANJE DECE.

Već i najstareši narodi skrbeli su se za dobro odhranjivanje svoje dece. Stari grki i rimljani su bili silni narodi, puni blaga i bogatstva a njihove škole odhranjivale su glasovite mudroznance i slavne junake. Bili su srećen narod jedan i drugi. Ali to nije jako dugo trajalo, ar dendes nemamo od tih narodov nikaj drugo kak lepe spomenke i razpale ostanjke. Kuj je nje na nikaj spravilo?

Zanešenost i razkalašenost vu dobrom dala jim je zabiti na najveće dužnosti. Vu razkošnosti svojoj zartali su decu svoju, privćili nju na sve moguće prokšije i nasladnosti. Pak gde su vezda ti narodi? Propali su. Na dodrtinah njihovih zdigli su se drugi narodi i drugi orsagi.

Vu najnovese doba uvidli su svi narodi, da sreća i blagostanje narodov zavisi samo od dobroga odhranjivanja dece, zato su skrojili orsačke školske zakone i roditeljem za svetu dužnost vćinili, da si decu po sih zakonih odhranjivati daju.

Ovak su nastale javne škole, koje imaju dužnost dećicu na on put povesti, po kojem budu denesztutra dobri kršćeniki i vćni domorođci.

Nisem nakanil vezda od školah govoriti, to naj bu za drugikat (ako mi Bog življenje da), ali ja želim, vezda s mojim medjimurskim ljudstvom spominati se od odhranjivanja dećice, koja još nisu za školu dorasla.

Morti bi koj mislil, da je prerano, tak slabo deće, vu gojibene lance speti; nemislim ja tu silne paragrafe odhranjivanja, samo prosim posluhnite me.

Gospodin Bog s'vorivši človeka, dal mu je određenje, naložil svakojačke dužnosti, Prva i najveća tih dužnostih je ona, koja voh: „Roditejji, odgajajte i vućite svoju decu, da nebudete morali s njimi doživeti žalost i sramotu.“

Po tom prvi je dozvan otec i mati, da si decu tak odhrane, kak to zakoni božji zapovedaju. Vu tom pak moramo reći, da mati pred ocom naprvo stoji. Stari odhranjitelji vele: „Mati već vu svojoj vutrobi deće odhranjuj.“ A to je živa istina.

Mati vu blagoslovljenom stanju žleću imati povoljen i mili plod svoje vutrobe, naj se čuva vsih prilikah, koje bi nju mogle zadelati na srditost, jal,

nazlob i druge duševne falinge, ar mati s dećetom jedno je tćo, jedno je krv; ako je krv materina nemirna i najvećkrat zburkana, onda niti krv onoga na svćt dojućega deteta nemre biti mirna. Ovak od strastvene matere rodi se i strastveno deće. A zakaj ljudi vele da jabuka neopadne daleko od svojega drćeva.

Ako anda ti draga majka želiš poroditi, krotkoga janjćeca, onda budi i ti mirna ovca, ar leže budeš baratala s krotkim janjćekom, nego s proksenim kozlićem. Nezamerite mi ovu pćdu, am i sveto pismo ovak prispodablja: „Nevpeljani i nezvućni konj neda se s eugli ravnati a sebi prepućeno deće postane prokšno i razvuzdano.“ Anda stanje materine krvi dećuje na krv dećeta već vu vutrobi.

Pano je težje s dećetom došlim na svćt. Človek je rodjen vu grću, to znamo iz katekizma, nagnjen je na zlo, to vidimo iz svakdašnjega življenja. Mlada jabuka šepavo zraste prez kolića, kiseli plod donese, ak ju neoplemenimo. Tak je i s človekom vu pomenjkanju pravoga odhranjenja.

Nastoj anda deće svoje od svega na stran držiti, kaj bi mu duši ili telu nakoditi moglo; velim i tću, ar vu zdravom tću zdrava je i duša; Nu duša potrebuje vnogo više gojenja i upravljanja nego tćlo.

Znamo, da deće kad mali čvek već na sve zlo nagiblje, misli, da sve okolo njega mora tak biti, kak on hoć. To kaže gibanjem tća i pojedinih kotrigov a na zadnje s krićom i plaćom. Ali negledi ti draga majka na to! Daj mu, kaj ga ide — a dalje ništ.

Koja mati na prvi krik svojega deteta, cecka ili kolaću v zube mu riva, koja mu na prvu prošuju vse moguće igraćke v šake tićć, ona si deće vući na svojevolnost, nestrplivnost i prokšenost. — Deće mora se za rana na to privćiti, da mu nemre sve ono biti, kaj bi on rad. — I mi bi si kajkaj više od Boga pozeleli pak nedobimo.

Naj cartati dećeta s krivim dećinskim govorom kada se govortu vući; izgovarjaj reći podpuno i bude se predi navćil pravilno govoriti i nebude cartan.

Ako ti opadne, netući mesto kam je opal; ako se pobije, nešpotaj i nevudiraj palicu s kojom se je pobil ar s tim ga nućiš na strahoviti Bogu mrzki grćh — na osvetljivost ili fantlivost. — Fantlivost. — Fantlivost pak je već vnogoga na galge zapeljala. Nepućij

deteta nigdar na samo. Ono je ovčica, na koju vnoغو vukov pazi i kak se od svojega pastira odstrani, taki je pri njem duševni vuk, koj mu dušu stenta i v zlo napelja: „Budite dobri pastiri svojoj dčeci“ — veli sv; pismo.

Naj vam budu děca vu dne i v noći polek vas, njigdar je nezapustite, ar na se pušćeno děte bludnik je vu pustinji, kojega divje zvěci rezdrapaju — Matere, nepušćajte svoju děcu samu po vulici i po trati stepati se i naganjati. Tam vam se zidu s upaslimi i skvarjenemi pajdaši, koji nje na zlo napeljaju. Kak gnjila jibuka sto zdravih pokvari, tak i zli pajdaš sto dobrih dušah v zlo napelja.

Večkrat se otec čudi, gdě mu se sinek ovu ili onu grdu rěč navčil Pitaj za mesto, gde je bil i znal budeš. Najbolje je děci igru doma priskrbeti. Dečak zajaš na batini iz dvora vu vrt, okol škednja štale pak misli, da ga pravi konj nosi. Dėvojčica s babkom od malovrednih krpah igra se vure dugo, iz blata děla pogače i ovak zabavljajuć se, večkrat i na jesti zabi.

Nevalja cifraste i skupe igračke kupovati děci ar koj to čini ili ju vu gizdelinske oprave oblači, on ju vuči na pohlepnost, razišipnost, raztepljivost i na gizdu.

Dobra mati već i maloj děci zna posla dati. Dėvojčica pomaže materi na vrtu pleti, drži preju, mota na klupko i kojekaj drugo. Dečak podrži otcu vuže, vreče, pela se s njim na pole i pazi na stvari pri kolih. Sto i sto načinov ima, po kojih si roditelji malu děčicu zabaviti i polek sebe držati moreju ako i ne navěke, to bar najgusteše.

„Vezda su već vu vsih orsagih kak takaj i v naši domovini po vekših mestih vpelane škole za děčicu do šestoga leta. To su tak zvana dadilišća, koja pripravljaju malu děčicu s igrom i zabavom k vekšoj dobi. O da vam je moguće videti, kaj se vse mala děčica navčiti moreju. One lěpe igre, one molitvice i popěvkice, kaj ta děčica znaju, podigle bi vam srđce na poželenje, da bi i vi tak svoje male odhranjivati dati mogli. —

Mi smo još daleko od toga, da bi vu vsakoj obćini takovo dadilišće imeli, nu dobri roditelji osobito pobožna i krěpostna mati to si vu svoji hiži nadomesti i sva moguća vćini, da joj děčica onu duševnu hranu dobe, koju jim je gosp. Bog davati zapovedal.

Veliki je račun ota i matere pred Bogom, vrsite anda dragi roditelji one dužnosti, koje vam je Bog naložil prama vašoj děci, da nebudete dñes zutra drhtajuć i trepetajuć stupili pred velikoga sudca dragoga Boga!

GJURO GERENCŠÉR
učitelj.

KAJ JE NOVOGA ?

— Njegovo veličanstvo Ferenc Jožef I., kralj magjarski je iz Budimpešta vu Šoprun i el. da šoprončane pohodi. Pogledal je tam lěpe cirkve i škole. Svigdi su nj. veličanstvo lěpo prijeli. Nj. vel. je ostavilo za siromake i škole 1600 frtah

— Vel. G. Molnár István kandidirani abligat protivne stranke je 1-ga juniuša vu Goričani obdržal svoj govor. — G. Veszter Imbra vu lendavskim zbirnim kotaru kandidirani prot. abligat je takaj pohodil medjimurčane, pak je govor držal vu Serdišću, Selnici i vu Sv.-Martinu. Tolmač njegov je G. Smodits bil.

— Čujemo, da Vel. G. Gašparlin Mihalj g. mihaļjovski plebanuš ostane kod svojih vernikah, ar je cěla fara prosila za njega. To je jako lěpo, kada farniki svojega duhovnoga pastira tak radi imaju; ali je takajše pošćenje vředno da jeden otec duhovni si ljubav i čast svojih farnikah tak zna priskrbiti, kak Vel. G. Gasparlin. Bog ga naj dugo-dugo letah vu zdravju poživi vu njegovim rodnom městu: Medjimurju.

† G. Hegedüs Jožef negdašnji gospodski fiškuš je vumrl 8-ga o. m. o poldne. Gospona staroga Hegedüs Jožefa je svaki dobro poznal vu Medjimurju. 87 let dugo je živel. — Naj počiva vu miru!

— Nove petdesetke su izdane. Stare budu do 31-ga majuša 1885. valjale. — Koj gospodar bi morti vnoغو starih petdesetkov imel vu ladici, naj si je izmeni.

— Vu Beču se je 31-ga majuša jedno děte narodilo prez vusta. Da děte od glada ne vumre, taki su roditelji doktora zvali, koj mu je vusta prerezal. Na to se je děte počelo jako plakati; nego ipak nije ostalo živo.

— Izpiti vu čakovečkih školah budu se vu sledećem redu obdržavali: 1) Vu varaških pučkih školah 23. i 24. juniuša; 2) vu gradjanskih školah (polgári iskola): 25., 26., i 27-ga juniuša. 28-ga bude „Tedeum“, za tem pak se ovo školsko leto završi. — 3) Vu kr. preparandiji vre od 7-ga juniuša tečeju izpiti te se dovršuju morti do 20-ga ovoga meseca. 20 ih se je javilo takovih, koji hoćeju učiteljski izpit položiti. Med njimi je i jedna navučiteljka.

— Vu okolici Čakovca i drugdi vu Medjimurju je 3-ga i 5-ga ov. meseca tuća bila. Kvara je negdi-negdi vu vsem dosta velikoga napravila. Spametno je on vćinil, koj je osigurati (assekurirati) dal svoje siromaštvo. Osiguravanje malo košta, pak človek ima barem mirne noći i dněve. Napriliku: osiguravanje jedne mekote kuruze nekošta već kak 80 krajcarov, pak ako mu tuća potuće, dobi od družtva 60–70 frtov. Vu Čakovcu i skoro vu svakom selu je moći osigurati. Zakaj si nebi človek oseguril proti nesreći svojega žitka, ako ono tak malo košta!

— G. Morandini Valent čakovečki zidar je za cigel žgati jednu fabriku postavil vu Mihovljanaj. Vředno je pogledati ovu fabriku. Dñn i noć gori vu njoj i žge se cigel vu 12 pećnicah. — I stom fabrikom bude Medjimurje glasoviteše

Kak smo vam vre pisali dñn zbiranja je 14-oga (vu Subotu) ov. meseca. Zbiranje bude se počelo ob 8-ov. vuri. Zakoni tak veliju, da s palicom nije slobodno ta iti. Za predsednike zbiranja su izabrani: 1. za čakovečkog zbirnog kotara: G. Zakál Henrik; 2. za lendavskog zbirnog kotara: G. Kiss Béla; 3. za letenjskog zbirnog kotara G. Erdélyi Mihály. Kak čujemo i vojnike budemo dobili vu Čakovec, koji budeju na mir i rěd pazili. Ali ja mislim, da nam to nebude potrebno. Bog oslobodi, da bi se koj medjimurec spozabil, pak bi brat brata išel tući zato, da nije s njim jedne miseli.

— G. Mandl Robert zemeljski gospodin je vu Belici podgorelcom vnoغو slame, mašća i žitka daroval. — Takovo dobročinstvo se samo sebe hvali.

— Poštovanim čitateljem ovih novin dajemo na znanje, da od denešnjega broja počemši bude magjarski děl „Medjimurja“ vu takovoj velikoći izlazil kak horvatski děl. Ali mu zato cěna nebude dražeša. G. predplatniki budeju obedvě novine za staru predplatu dobivali, tojest: na cělo l. 3 frt, na pol l. 1 frt 50 kr., na četvert l. 75 kr. — Dajemo

takajše na znanje, da dojdūci broj budemo samo Gg. predplatnikom poslali. Zato prosimo sve poštvane medjimurce da čim vu višešem broju i skim predi predplatiju na novine, da „Medjimurje“ uredno budeju mogli dobivati

— **Iz Kottoribe** nam to pišeju : »Jeden dezenterec husar — ime još do vezda neznato, — pri brodu kottoribskom bil je prijet 5-oga ovoga meseca na večer 7 vure Odnut su ga nuter vu varaš dotirali i v rešt zaprli. Gospon notariuš domači išel je v rešt, da ga vidi i opita odkud je i što je, zapazi ga za vrati na jednim klinu na svoj hlačnik obešenoga. Odmah je remena odrezal, ali već mrtev doli je opal. Nije bil duže zapert, kak ¼ vure. Došel je taki G. doktor domači i više gospode skupa, v činili su sva, da ga oslobodiju od smrti, ali sve je zabadav bilo.« Št. Š.

— **Iz dolnj. Megjimurja** nam pišeju : Dne 5-ga juniuša po poldan bila je velika grmljavina i tom prigodom pukla je strela na mihaljevskoj gmajni kraj jedne paseče kobile tak blizu, da je kobila on hip vcrkla. x.

Nekaj za zabavu i kratek čas.

DOMOVINA.

Ljubi iz dna duše domovinu tvoju,
Vrši pram njoj dužnost domorođsku svoju.

Od nje imaš život, hranu i stran brate,
Tu buš oči stisnul, tu grob čeka na te.

Tu ti živu braća, sestre, otee, mati,
Tu bude i tebi vu grob doli stati.

Diku popévaju bregi i doline
Od pregrade naše slavne domovine.

I pėsnik popėva : »Mesta drugog nėmaš,
Vu toj domovini živet, vumrėt moraš !«

Kralja, vodju ima i živina sinko,
Kojeg čelo jato štima lėpo, jako.

Poštuj i ti kralja, brani iz svih silah,
Ar to zapovėda domovinska ljubav.

TRI KIPI.

1. **Čujte nemilostivna deca!** — Pred nekoja leta ide stavec jeden naproti varašu. Pri varašu sretne se s jednim gosponom, koj ga zapita : »Starče, kam idete ?« — »Idem pred sud, sina si tužit ; predal sem mu s mojimi težkimi žulji skup spravljjen imetek, da bi se ja v miru leži pripravljjal za srečnu smrt. A vezda mi taj nezahvalnik neda mira, niti jesti ; zato ga idem tužit.« — Gospon ga odorne od tužbe, a stavec od 73 leta sede si na tam ležeći kamen, počne plakati i svoju nevolju Bogu tužiti.

Starčeka je G. Gog k sebi zel, a nezahvalni sin na onom istom kamenu svaku nedelju almoštvo kakti nevoljni bogec prosi.

2. **Čujte milostivna deca!** — Za cesarice Marije Terezije bil je vu Beču vu školi soldačkoj mladenec po imənu Vukasović. Cesarica jedno ga dneva dojde pohadjat školu. Na zadnje zapita ravnatelja škole. »Šteri je od dijakov najbolši ? Ravnatelj odgovori : Svi su dosta dobri, ali mladi Vukasović je najbolši. Svetla cesarica mu daruje zato deset cekinov, da si nekaj dobrōga kupi, kaj hoće.

Za nekoje vrėme dojde opet cesarica pohadjat školu i da pred se pozvati Vukasovića, pa ga zapita : na kaj si obrnul one cekine ? — Vukasović se preplaši i nevufa jeden

čas nikaj reći. Cesarica ga oštro pogleda i reće : »No ! kaj si morebiti peneze zaigral, ili drugač kak zapravit !« — Na to mladenec ponizno odgovori i reće : »Vase Veličanstvo ! premilostivno daruvane cekine poslal sam svojemu siromaškomu otcu.« — »A kaj su tvoj otec ?« — zapita ga cesarica. — »Moj otec bili su predi officir, sad su brez službe i nevoljno živiju, zato sem si mislil, da budem najbolše včinil ako peneze njim pošljem.« — »Dobro si včinil sinko ! Sedi se, zemi tintu i pero, pa piši ovo :

»Dragi otec ! — Kaj vam vezda pišem, povedaju mi sama cesarica vu pero. Moja marljivost, moje dobro zadržanje, a osobito moja detinska ljubav napram vam moj dragi otec ! tak se je cesarici dopala, da vam od ove vure (500) petsto forintih na leto plaće odredjuje, a meni opet (24) dvajsti i četiri cekina daruje.«

Mladi Vukasović, kad je to pisal, od veselja se je plakal, i suze su mu na pismo kapale.

Glejte ljudi ! kak je bila tu naplaćena detinska ljubav i zahvalnost napram roditeljem. Ali potije još i bolje. Mladi Vukasović stupi iz škole, postane officir i porad velike vrline bil je izvišuvan iz jedne časti vu drugu vekšu, dok je doprl do najvišje soldačke časti, vu kojoj je vumrl visoko poštvan od ljudih a sigurno dopadljiv i G. Bogu, koj veli vu četrtoj zapovedi : »Poštuj oca i mater, da budeš dugo živel i da ti bude dobro na zemlji !«

3. **Čujte pijanci i kartaši!** — Mlad gospodar se je pijančuvati i kartati po krčmah navčil, i vu tom je v časi zatepel ves imetek. Jednoga dneva otidu na delo i reće ženi naj mu obed donese. — »Kaj bum ti donesla, kad si sve zapravit !« — Odgovori mu nevoljna žena, ali mu ipak obeča nekaj donesti. O poldne zeme mali koš, dene nutri malo, od glada blėdo i oslableno dēte i nese mužu, postavi koš pred njega. On se prekriži, pomoli, odpre koš, ali glej nutri nevoljno blėdo dēte njegovu. Na to mu žena reće : »Sve si zapravit, ječ vezda svoje dēte !« Zeme iz koša dēte i postavi mu ga vu krilo.

Človeka je pri srcu zazeblu, obeča ženi podpuno poboljšanje. I nigdo ga nije več med pijanci videl.

JEDEN MEDJIMUREC.

SMEŠICE.

Jednomu gospodaru popasel je nekoj dečak jačmena. Videći gospodar taj kvar, hotel je dečaku kečku malo skosmati ili, da bole rečem zeskubsti ga. Reče dečaku : čuješ ti ! hodi malo sem, nekaj ti povem. Na to dečak odgovori : takovi mali dečaki nemoraju vse znati.

Vozil je muž dva gospona : sudca i doktora. Put je bil blaten i težek, i zato su se vozili jako po mali. Gospoda su se spominjali skoro po čelim putom dijački, a muž ih je pazljivo poslušal i vidlo mu se na licu, kak se čudi i presenečuje. Na zadnje vzeme škerlak s glave, obrne se gospodi i pregovori : »Prosim ponizno draga gospoda, naj mi nezamėrijū, ja bi njih rad nekaj pitati.«

»Slobodno dragi !« rekel je sudec : »a kaj bi to bilo ?«

»Draga gospoda ! vi se, kak se meni čini, razgovarjate vu dijačkom jeziku, pak jeli vi morete, Bog vam se smiluj, vnoči spati ?« zapita muž.

Gospoda su se nasmejala i sudec zapita muža : »A zakaj nebi mi mogli vnoči spati zaradi toga, kaj se spominamo dijački ?«

»Ej gospoda moja !« veli muž na to, — »a ja znam same tri dijačke reći, pak gda mi dojdu na pamet, nemrem čelu božju noć niti oka stisnuti.«

„Koje su te tri dijačke reći, koje ti poznaš,« zapita doktor.

„Prosim ponizno dragu gozpodu! prva je „porcija“ druga je „ekzekucija“ a tretja „licitacija“, odgovori muž. A tko bi onda spal, gda se na nje zmišli?!

Vu jednom selu vumrl je mužači sinek. Suseda kuma došla je kumu batrivet ter joj reče: „Najte se draga kuma plakati, najte, em bu ljepi angel znjega.“ Mati puna žalosti odgovori na to: „A kaj bi iz njega bil angel, da je kehlav

Došel je putujući detič (vandracev) k jednomu šalji-vomu gosponu prositi za pomoć. Ov ga zapita: „Povečte meni, jeli ste vi horvat ali pak magyar?“ Vandracev mu na to odgovori: „Gospone! niti jedno, niti drugo; ja sam kovač.“ —

Veliki nekoj dužnik zbetežal je na smrt: „Ah, da mi je samo tak dugo živěti — počel je zdihavati — „dok bi se rešil svojih dugov!“ — „Oho, rekel mu je doktor, — kaj bi vi radi za navěke živěti.“

Gost: Koliko veder pive stočiju vu jednom tjednu, gospon kerčmar?

Kerčmar: „Ja stočim 20 veder“

Gost: „Ja bil znal jeden način, kak bi oni najmenje 25 veder stočili!“

Kerčmar: „A kak bi to bilo?“

Gost: Samo naj gospon kerčmar vsaku kupicu punu natočiju!“

Gost: No, Jelčika, jeli je friško pivo na pipi?

Kelnerica: Jeje, milostivni gospodin — ito već zdavnja.

Gospa: „Kada sam tvoja zaručnica bila, nadjala sam se, kad budeš već oženjen, da se pijanščine ostaviš; ali do vezda nisam još nikaj opazila. Jeli hoćeš za navěk tvoj kufrasti nos zadržati?“

Gospon: „Je, hočem! Jer pred menom je on vsaki zločest čověk, koj svoju farbu preměnja!“

Gost: Gda je čerlena Katica, ona dobra kuharica od njih otišla, gospon kerčmar?

Kerčmar: „Naj oprostiju njihova milost, čerlena Katica je još namirom pri meni!“

Gost: „Ne moguće, ja sem drugda navěk vu juhi čerlene lasi našel a denes sam pak črne lasi našel!“

Gospa: „Kak je to, da vezda tak pri ljepi paši i vrěmenu je mlěko tak vodeno?“

Žena: (koja je mlěko donesla) „Je, draga gospa, to; jim je tak, da vezda krave vu toj veliki vručini jako puno vode pijeju!“

Stara mamica: „Ej draga moja Janica, tak kesno po noći si došla k meni, kaj si se ne bojala duhov.“

Vnuka: „Nesem se ni najmenje bojala, draga mamica ar je vuni tak velika kmica, da je duhe ne moći niti videti.“

KOLENDAR.

— Sunce izhaja: 10-ga junia vu 4-vur 3-min; zahaja vu 7-vur. 49-min

— Zad četv bude: 16-ga vu 3-vur. 51-min. odvečer.

— Stari kolendari veliju, da bude do 14-ga vedro, vu jutro mrzlo, po danu toplo; 14-ga dezdj; 19-ga lépo.

CÉNA ŽITKA VU ČAKOVCU.

— Kuruza na vagi prodana 100 klgr. od 6 fr, 35 kr do 6 frt 45 kr.

— Hrž kupujeju od 7 frt. 50 kr. do 8 frt.

— Pšenicu od 9 frt. do 9 frt. 50 kr.

MARGITAI JOZSEF urednik i izdavatelj.

Apró hirdetések :

Fischel Fülöp esáktornyai nyomdájába

egy tanoncz felvétetik.

jelenkezhetik azonnal.

Löbl J ur házában levő bolt — jelenleg könyvkereskedés —
k i a d a t i k.

Fischel Filip

preporuča p. občinstvu svoju knjižaru VU ČAKOVCU.

Pri njem se moreju dobiti školske knjige vu magjarskim, horvatskim i nemškim jeziku. Kalendar i druge spise za puk i za mladež. Osobito preporuča svojega izdanja sledeće njegove knjige:

1) Praktični učevni tečaj za brzu i lahku nauku magjarskoga jezika po Dru F. Ahnu, priredjen po Anti Molnárú polag njemačkóg izdanja od Ljudevít Nagy II. tečaj; cěna je svakomu 50 kr.

Najlehkeši način za vučenje magjarskoga jezika.

2) Margitai Józsefa „Hórvát nyelytan“ (Horvatska

slovnica) I. II tečaj; cěna je svakómu 50 kr. —
Ovde se takaj more dobiti papir, pera, olovke, tablice vu najbolšoj kakvoći.

Preuzima svaki šamparski posel, i vu svojoj izvstno uredjenoj šamparnici brzo, lépo i fal napravi.

Takajše preuzima svako knjigovežarsko delo.